

ข้อหาหรือกฎหมายความปลอดภัยฯ

สำนักงานความปลอดภัยแรงงาน

ข้อหาหรือกฎหมายความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงาน

ข้อหาหรือ การใช้ผลการประเมินความเสี่ยงต่อสุขภาพ มากำหนดการตรวจสอบสุขภาพตามปัจจัยเสี่ยง

หน่วยงานที่หาหรือ สถานประกอบกิจการเอกชน

หน่วยงานตอบข้อหาหรือ สำนักความปลอดภัยแรงงาน กรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน

ประเด็นข้อหาหรือ ข้อหาหรือเกี่ยวกับประกาศกระทรวงแรงงาน เรื่อง กำหนดสารเคมีอันตรายที่ให้นายจ้างจัดให้มีการตรวจสอบสุขภาพของลูกจ้าง พ.ศ. ๒๕๕๒ กรณีลูกจ้างทำงานสัมผัสไอโซโพรพิล แอลกอฮอล์ (isopropyl alcohol) ว่าต้องจัดให้มีการตรวจสอบสุขภาพตามปัจจัยเสี่ยงหรือไม่

ข้อเท็จจริง ๒.๑ บริษัทฯ ตั้งอยู่ที่อำเภอปลวกแดง จังหวัดระยอง ประกอบกิจการผลิตชิ้นส่วนหรืออุปกรณ์ใช้กับผลิตภัณฑ์อิเล็กทรอนิกส์ มีลูกจ้าง ๑.๑๐๒ คน

๒.๒ บริษัทฯ มีการใช้สารเคมี ชื่อไอโซโพรพิล แอลกอฮอล์ (isopropyl alcohol) โดยบริษัทฯ จัดผ้าชุบ ไอโซโพรพิล แอลกอฮอล์ (isopropyl alcohol) ผสมน้ำที่ปราศจากไอออน (DI) ในอัตราส่วน ๖๐: ๔๐ ไว้ในกล่อง และเมื่อทำงานครบทุก ๓ ชั่วโมง ลูกจ้างทุกคนต้องใช้ผ้าชุบสารเคมีที่บริษัทฯ เตรียมไว้ให้ดังกล่าวเช็ดทำความสะอาดเครื่องมือ เครื่องจักร โต๊ะทำงานในพื้นที่ที่ตนเองรับผิดชอบ ทั้งนี้ จำนวนลูกจ้างที่เกี่ยวข้องมีประมาณ ๓๐๐ คน

๒.๓ บริษัทฯ ได้ดำเนินการประเมินปัจจัยเสี่ยงจากการทำงาน โดยการสำรวจของแพทย์อาชีวเวชศาสตร์ พบว่าลูกจ้างมีความเสี่ยงต่อการเกิดโรคจากการทำงานในระดับต่ำ และมีผลการตรวจวัดระดับความเข้มข้นของ ไอโซโพรพิล แอลกอฮอล์ (isopropyl alcohol) ในบรรยากาศการทำงาน ได้ ๐.๘๑ ppm (ค่ามาตรฐานความปลอดภัยของ ACGIH คือ ๒๐๐ ppm)

ข้อกฎหมาย ตามข้อหาหรือดังกล่าว มีกฎหมายที่เกี่ยวข้อง ได้แก่

๑. กฎกระทรวงกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการตรวจสอบสุขภาพของลูกจ้าง และส่งผลการตรวจแก่พนักงานตรวจแรงงาน พ.ศ. ๒๕๔๗

ข้อ ๒ ในกฎกระทรวงนี้

“การตรวจสอบสุขภาพ” หมายความว่า การตรวจร่างกายและสภาวะทางจิตใจตามวิธีทางการแพทย์เพื่อให้ทราบถึงความเหมาะสม และผลกระทบต่อสุขภาพของลูกจ้างอันอาจเกิดจากการทำงาน “งานเกี่ยวกับปัจจัยเสี่ยง” หมายความว่า งานที่ลูกจ้างทำเกี่ยวกับ

(๑) สารเคมีอันตรายตามที่รัฐมนตรีประกาศกำหนด

ฯลฯ

ข้อ ๓ ให้นายจ้างจัดให้มีการตรวจสอบสุขภาพของลูกจ้างที่ทำงานเกี่ยวกับปัจจัยเสี่ยง โดยแพทย์แผนปัจจุบันชั้นหนึ่งที่ได้รับอนุญาต ประกอบวิชาชีพเวชกรรมด้านอาชีวเวชศาสตร์ หรือที่ผ่านการอบรมด้านอาชีวเวชศาสตร์ หรือที่มีคุณสมบัติตามที่อธิบดีประกาศกำหนด โดยตรวจสอบสุขภาพลูกจ้างครั้งแรกให้

เสร็จสิ้นภายในสามสิบวันนับแต่วันที่รับลูกจ้างเข้าทำงาน และตรวจสอบสุขภาพลูกจ้างครั้งต่อไปอย่างน้อยปีละหนึ่งครั้ง

๒. ประกาศกระทรวงแรงงาน เรื่อง กำหนดสารเคมีอันตรายที่ให้นายจ้างจัดให้มีการตรวจสอบสุขภาพของลูกจ้าง พ.ศ. ๒๕๕๒

ข้อ ๓ ให้กำหนดสารเคมีอันตรายที่นายจ้างต้องจัดให้มีการตรวจสอบสุขภาพของลูกจ้างที่ทำงานในงานเกี่ยวกับปัจจัยเสี่ยงดังต่อไปนี้

(๑) สารเคมีอันตรายในกลุ่มสารทำลายอินทรีย์ ได้แก่

ฯลฯ

(๒) ไอโซโพรพิล แอลกอฮอล์ (isopropyl alcohol)

ฯลฯ

ตอบข้อหารือ หน่วยงานที่ตอบข้อหารือพิจารณาตามข้อเท็จจริงที่ปรากฏประกอบข้อกฎหมาย จึงได้ตอบข้อหารือ ดังนี้

๑. ไอโซโพรพิล แอลกอฮอล์ (isopropyl alcohol) เป็นสารเคมีอันตรายตามประกาศกระทรวงแรงงาน เรื่อง กำหนดสารเคมีอันตรายที่ให้นายจ้างจัดให้มีการตรวจสอบสุขภาพของลูกจ้าง พ.ศ. ๒๕๕๒ (ข้อ ๓) ดังนั้น นายจ้างจึงต้องจัดให้มีการตรวจสอบสุขภาพของลูกจ้างซึ่งทำงานเกี่ยวกับปัจจัยเสี่ยงโดยแพทย์แผนปัจจุบันชั้นหนึ่งที่ได้รับใบอนุญาตประกอบวิชาชีพเวชกรรมด้านอาชีวเวชศาสตร์ หรือที่ผ่านการอบรมด้านอาชีวเวชศาสตร์ ตามกฎกระทรวงกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการตรวจสอบสุขภาพของลูกจ้าง และส่งผลการตรวจแก่พนักงานตรวจแรงงาน พ.ศ. ๒๕๔๗ (ข้อ ๓)

๒. วิธีการและเทคนิคในการตรวจสอบสุขภาพ สามารถพิจารณาได้จากผลการประเมินความเสี่ยงด้านสุขภาพ โดยนำผลการตรวจวัดสภาพแวดล้อมในการทำงาน และระดับความเป็นอันตรายของสารเคมี มาใช้ประโยชน์ในการประเมินระดับความเสี่ยง ตามที่กรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงานได้แนะนำไว้ในหนังสือแนวปฏิบัติในการจัดบริการตรวจสุขภาพพนักงาน และนำผลที่ได้หารือร่วมกับแพทย์อาชีวเวชศาสตร์เพื่อจัดบริการตรวจสุขภาพ ซึ่งอาจแบ่งเป็น ๒ กลุ่ม ได้แก่

๒.๑ ผู้ที่มีผลการประเมินความเสี่ยงสุขภาพ อยู่ในระดับความเสี่ยงต่ำ เช่น ผู้ที่สัมผัสสารเคมีที่มีอันตรายต่อสุขภาพน้อย หรือมีระดับความเข้มข้นของสารเคมีในบรรยากาศการทำงานต่ำ อาจพิจารณาเลือกวิธีการตรวจสุขภาพทั่วไปเพื่อประเมินผลกระทบจากการได้รับสารเคมี เช่น การตรวจร่างกาย ตามระบบต่างๆ

๒.๒ ผู้ที่มีผลการประเมินความเสี่ยงสุขภาพ อยู่ในระดับความเสี่ยงสูงหรือความเสี่ยงปานกลาง เช่น ผู้ที่สัมผัสสารเคมีที่มีอันตรายต่อสุขภาพสูง หรือมีระดับความเข้มข้นในบรรยากาศการทำงานสูง ให้ใช้วิธีการตรวจตัวอย่างทางชีวภาพ เช่น การตรวจหาสารเคมี หรือสารที่เกิดจากการสลายของสารเคมีในเลือด หรือปัสสาวะ เพื่อประเมินการได้รับสารเคมี หรือปริมาณสารเคมีในร่างกายว่าอยู่ในระดับที่ปลอดภัย ควบคู่ไปกับการตรวจสุขภาพทั่วไปเพื่อประเมินผลกระทบจากการได้รับสารเคมี เช่น การตรวจร่างกาย ตามระบบต่างๆ เพื่อประเมินผลกระทบจากการได้รับสารเคมี

หมายเหตุ อ้างอิงหนังสือสำนักความปลอดภัยแรงงาน ที่ ๐๕๑๐/๐๔๓๔๐ ลงวันที่ ๓ ธันวาคม ๒๕๕๓

.....
สอบถามรายละเอียดเพิ่มเติมได้ที่ กลุ่มงานพัฒนามาตรฐานความปลอดภัยแรงงาน

สำนักความปลอดภัยแรงงาน กรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน (ส่วนแยกตลิ่งชัน)

๒๒/๒๒ ถนนบรมราชชนนี แขวงนิมพิลี เขตตลิ่งชัน กทม. ๑๐๑๗๐

โทร. ๐ ๒๔๔๘ ๘๓๓๘, ๐ ๒๔๔๘ ๙๑๒๘-๓๙

โทรสาร ๐ ๒๔๔๘ ๙๑๖๒, ๐ ๒๔๔๘ ๙๑๖